

na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvede- ným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.

Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, autistickou poruchu s těžkým funkčním postižením anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardací charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku (1, 2, 3).

Zákon č. 329/2011 Sb. je průběžně noveli- zován a poslední novela zákona, která naby- la účinnosti dnem 1. 1. 2022, přinesla změny v úpravě příspěvku na zvláštní pomůcku, která se rovněž promítla do vyhlášky č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů. Do přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. bylo ke skupině osob s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí s nárokem na příspěvek na zvláštní pomůcku zařazeno nové písmeno „n“. Do této položky se řadí osoby s těžkou demencí s neschopností chůze a odkázaností na mechanický vozík, pokud byl vozík osobě předepsán příslušným lékařem a schválen revizním lékařem zdravotní pojišťovny, nebo osoby s těžkou demencí provázenou těžkým syndromem geriatrické křehkosti a imobility prokázané geriatrickým vyšetřením.

Dále mezi osoby, které mohou při splnění všech zákonem stanovených podmínek získat příspěvek na pořízení motorového vozidla a na speciální zádržný systém, byly zařazeny osoby s autistickou poruchou s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes za- vedenou léčbu.“ (3, 4, 5).

Pro účely průkazu osoby zdravotně posti- žené lékaři Lékařské posudkové služby posu- zují schopnost pohyblivosti a orientace osoby se zdravotním postižením, a zda se jedná o po- stižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku posuzují lékaři LPS rovněž, zda jde o osobu s postižením charakteru

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle zvláštního právního předpisu a zdra- votní stav nevylučuje poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku (6, 7).

Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (DNZS) se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle po- znatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok. Základní podmínkou zdravotního postižení je jeho nepříznivost vycházející z charakteru a tíže postižení a dlouhodo- bost. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav znamená tedy přítomnost obou komponent, tj. nepříznivosti a dlouhodobosti, která trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy je předpoklad, že bude trvat déle než 1 rok. Stav s předpokladem úpravy nepřízni- vých funkčních důsledků zdravotního posti- žení do 1 roku do výše uvedených kategorií nepatří (2).

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Nárok na příspěvek na zvláštní pomůc- ku má osoba se zdravotním postižením cha- rakteru DNZS uvedeného v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Mezi zdravotní po- stižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku patří těžké vady nosného nebo pohybového ústrojí, těžká sluchová postižení a zdravotní postižení interní pova- hy způsobující těžké omezení pohyblivosti. Jednotlivá postižení jsou v příloze zákona taxativně vyjmenována. Dále jsou v příloze zákona uvedena zdravotní postižení odůvod- ňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla nebo speciál- ního zádržního systému a také kontraindikace, tj. konkrétní zdravotní stavy vylučující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku.

Zvláštní pomůcka má umožnit osobě se- beobsahu nebo je potřebná k realizaci pra- covního uplatnění, k přípravě na budoucí po- volání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím; přitom se přihlíží i k dalším pomůckám, zdravotnickým prostředkům, úpravám a předmětům, které osoba využívá. Další podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku je, že osoba může zvláštní

pomůcku využívat, a to obecně i ve svém so- ciálním prostředí.

Využívat pomůcku v obecném smyslu zna- mená, že osoba dokáže pomůcku obsluhovat a používat.

Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku dále je, že se jedná o osobu starší

- 3 let, je-li příspěvek poskytován na po- řízení motorového vozidla, schodolezu, stropního zvedacího systému, svislé zdvi- hací plošiny, šikmé zvedací plošiny, scho- dišťové sedačky nebo na úpravu bytu
- 15 let, je-li tento příspěvek poskytován na pořízení vodícího psa, nebo
- 1 roku v ostatních případech.

Lékaři LPS se při posuzování zdravotního stavu zabývají pouze zdravotními podmín- kami. Plnění ostatních podmínek kontrolují a řeší pracovníci Krajských poboček Úřadu práce (KrP ÚP ČR) (6, 7).

Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek, na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek, je uveden v příloze č. 1 vyhlášky č. 388/2011 Sb. Podle zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením je možné poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku také na pomůc- ku, která není uvedena v příloze č. 1 vyhlášky. V takovém případě se při rozhodování o poskyt- nutí příspěvku na zvláštní pomůcku posuzuje, zda je konkrétní pomůcka z hlediska využití srovnatelná s druhy a typy zvláštních pomůcek uvedených v příloze č. 1 vyhl. č. 388/2011Sb.

Zdravotní postižení charakteru dlouhodo- bě nepříznivého zdravotního stavu odůvod- ňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu (3).

Výše příspěvku na zvláštní pomůcku po- skytovaného na pořízení motorového vozid- la může činit až 200 000 Kč. Součet vypla- cených příspěvků na zvláštní pomůcku však nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč nebo 850 000 Kč, jestliže byl v této době poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení svislé zdvihací plošiny nebo šikmé zvedací plošiny (1). Tabulka č. 1 ukazuje počet dávek tj. příjemců příspěvku na zvláštní pomůcku motorové vozidlo za roky 2016–2020 a výdaje na tuto dávku v mil. Kč.